

INFORAKADEMIA

SLIM VAT 2 – ULGA NA ZŁE DŁUGI

Radosław Kowalski
doradca podatkowy

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

INFOR *lex*
KOMPLEKSOWA
BAZA WIEDZY

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

Agenda szkolenia

1. Wyrok TSUE jako przesłanka zmian SLIM VAT 2
2. Status dłużnika a ulga na złe długi
3. Status dłużnika w momencie realizacji świadczenia
4. Status dłużnika w momencie realizacji ulgi
5. Status wierzyciela a ulga na złe długi
6. Czas na dokonanie korekty
7. SLIM VAT 2 a obowiązki dłużnika związane z zastosowaniem ulgi na złe długi
8. Czy SLIM VAT 2 usunął niespójności polskiego VAT z prawem unijnym?
9. Odpowiedzi na pytania uczestników webinarium

Wprowadzenie

- Kontynuacja modyfikacji VAT w ramach SLIM VAT (obecnie określane jako SLIM VAT 1)
- Wykorzystanie postępu technologicznego i nowoczesnych rozwiązań informatycznych do uszczelniania systemu VAT
- Dostosowanie prawa krajowego do prawa unijnego, w tym w ramach implementacji orzeczeń TSUE

Wg uzasadnienia do projektu:

Celem proponowanych rozwiązań jest dalsze uproszczenie rozliczania przez podatników podatku od towarów i usług – tzw. pakiet Slim VAT 2 (Simple Local And Modern VAT). Pierwsza inicjatywa o tym charakterze, czyli pakiet Slim VAT, pomyślnie przeszła proces legislacyjny i weszła w życie jako ustawa z 27 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, wprowadzając z powodzeniem wiele rozwiązań korzystnych dla podatników.

Wprowadzone w ostatnich latach przez Ministra Finansów rozwiązania prawne i informatyczne w zakresie rozliczeń podatkowych usprawniają dokonywanie tych rozliczeń przez podatników oraz ułatwiają prowadzenie procesów ich weryfikacji przez organy podatkowe.

Ulga na złe długi w VAT – istota instytucji

Celem ulgi na złe długi jest poprawa sytuacji wierzyciela i zachęta dłużnika do regulowania zobowiązań.

Prawodawca nie wiąże skutków u dłużnika z działaniem wierzyciela – inaczej niż to było w pierwotnej wersji przepisów, wierzyciel nie jest „gospodarzem” postępowania o stosowaniu ulgi na złe długi przez dłużnika.

Ulga na złe długi w VAT – istota instytucji

Wierzyciel

Podatnik może skorygować podstawę opodatkowania oraz podatek należny z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług na terytorium kraju w przypadku wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona. Korekta dotyczy również podstawy opodatkowania i kwoty podatku przypadającej na część kwoty wierzytelności, której nieściągalność została uprawdopodobniona.

Dłużnik

W przypadku nieuregulowania należności wynikającej z faktury dokumentującej dostawę towarów lub świadczenie usług na terytorium kraju w terminie 90 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub na fakturze, dłużnik jest obowiązany do korekty odliczonej kwoty podatku wynikającej z tej faktury, w rozliczeniu za okres, w którym upłynął 90. dzień od dnia upływu terminu płatności określonego w umowie lub na fakturze.

Ulga na złe długi w VAT – istota instytucji

Nieściągalność wierzytelności uważa się za uprawdopodobnioną, w przypadku gdy wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie w ciągu 90 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub na fakturze.

Stosowanie ulgi na złe długi wg ustawy o VAT – przed 1 października 2021 r.

Wierzyciel stosuje ulgę na złe długi wyłącznie, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- dostawa towaru lub świadczenie usług jest dokonana na rzecz podatnika VAT, zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny, niebędącego w trakcie postępowania:
  - restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne,
  - upadłościowego,
  - likwidacyjnego (likwidacji);
- na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji podatkowej, w której dokonuje się korekty:
  - wierzyciel i dłużnik są podatnikami zarejestrowanymi jako podatnicy VAT czynni,
  - dłużnik nie jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji;
- od daty wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność nie upłynęły 2 lata, licząc od końca roku, w którym została wystawiona.

Wyrok TSUE jako przesłanka zmian SLIM VAT 2

Wyrok z 15 października 2020 r. TSUE C-sygn. akt C-335/19

*(...) konieczne jest, aby formalności, jakie mają spełnić podatnicy, by móc skorzystać przed organami podatkowymi z prawa do obniżenia podstawy opodatkowania VAT, ograniczały się do formalności umożliwiających wykazanie, że po zawarciu transakcji zapłata części lub całości wynagrodzenia ostatecznie nie zostanie otrzymana. W tym zakresie zadaniem sądów krajowych jest zbadanie, czy jest tak w przypadku tych przewidzianych przez dane państwo członkowskie formalności (wyrok z 6 grudnia 2018 r., *Tratave*, C-672/17, EU:C:2018:989, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo).*

Wyrok TSUE jako przesłanka zmian SLIM VAT 2

Wyrok z 15 października 2020 r. TSUE C-sygn. akt C-335/19

Artykuł 90 dyrektywy 2006/112 w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisom krajowym, które uzależniają obniżenie podstawy opodatkowania podatkiem od wartości dodanej (VAT) od warunku, by w dniu dostawy towaru lub świadczenia usług, a także w dniu poprzedzającym dzień złożenia korekty deklaracji podatkowej mającej na celu skorzystanie z tego obniżenia dłużnik był zarejestrowany jako podatnik VAT i nie był w trakcie postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji, zaś wierzyciel był w dniu poprzedzającym dzień złożenia korekty deklaracji podatkowej nadal zarejestrowany jako podatnik VAT.

Wyrok TSUE jako przesłanka zmian SLIM VAT 2

Wyrok z 15 października 2020 r. TSUE C-sygn. akt C-335/19

(...) po pierwsze art. 90 ust. 1 dyrektywy 2016/112 spełnia przesłanki konieczne do tego, by mógł być bezpośrednio skuteczny (wyrok z dnia 15 maja 2014 r., Almos Agrárkülkereskedelmi, C-337/13, EU:C:2014:328, pkt 34), a po drugie, zasada pierwszeństwa prawa Unii oznacza, że każdy sąd krajowy orzekający w ramach swoich kompetencji jako organ państwa członkowskiego jest zobowiązany odstąpić od stosowania wszelkiego przepisu prawa krajowego sprzecznego z bezpośrednio skutecznym przepisem prawa Unii w ramach toczącego się przed tym sądem sporu (wyrok z dnia 24 czerwca 2019 r., Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, pkt 61).

Status dłużnika a ulga na złe długi

Status dłużnika w momencie realizacji świadczenia

Stan prawny do 30 września 2021 r.

Ulga na złe długi może być zastosowana, jeżeli dostawa towaru lub świadczenie usług było dokonane na rzecz podatnika VAT zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny, niebędącego w trakcie:

- postępowania restrukturyzacyjnego,
- postępowania upadłościowego,
- likwidacji.

Stan prawny od 1 października 2021 r.

Prawodawca zlikwidował wymogi podmiotowe, ale wprowadzone zostały dodatkowe wymagania.

Status dłużnika w momencie realizacji świadczenia

W przypadku dostawy towaru lub świadczenia usług dokonanych na rzecz podmiotu innego niż podatnik VAT zarejestrowany jako podatnik VAT czynny, korekta, o której mowa w ust. 1, może zostać dokonana, jeżeli:

- 1) wierzytelność została potwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu i skierowana na drogę postępowania egzekucyjnego lub
- 2) wierzytelność została wpisana do rejestru długów prowadzonego na poziomie krajowym, lub
- 3) wobec dłużnika ogłoszono upadłość konsumencką na podstawie odrębnych przepisów.

Status dłużnika w momencie realizacji ulgi

Stan prawny do 30 września 2021 r.

Ulga na złe długi może być zastosowana, jeżeli na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji podatkowej, w której jest rozliczana:

- a) wierzyciel i dłużnik są podatnikami zarejestrowanymi jako podatnicy VAT czynni,
- b) dłużnik nie jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji.

Stan prawny od 1 października 2021 r.

Prawodawca zlikwidował wymogi podmiotowe po stronie dłużnika **nie wprowadzając dodatkowych warunków!**

Zmiana statusu dłużnika
pomiędzy nabyciem świadczenia
a zastosowaniem ulgi na złe długi

Status wierzyciela a ulga na złe długi

Dla zastosowania ulgi na złe długi w VAT na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji podatkowej, w której wykazywana jest ulga na złe długi, wierzyciel musi posiadać status zarejestrowanego czynnego podatnika VAT.

Czas na dokonanie korekty

Ulga na złe długi stosowana jest wyłącznie w okresie rozliczeniowym, w którym przypada 90. dzień od upływu terminu płatności.

Korekta, a w ramach rozliczenia ulgi na złe długi, może być dokonana, jeżeli od daty wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność nie upłynęły 2 lata, licząc od końca roku, w którym została wystawiona.

W wyniku nowelizacji SLIM VAT 2 okres na dokonanie korekty został wydłużony do **trzech lat**.

SLIM VAT 2 a obowiązki dłużnika związane z zastosowaniem ulgi na złe długi

Dłużnik jest zobowiązany do korekty odliczonego uprzednio VAT naliczonego, nawet jeżeli dłużnik w ostatnim dniu miesiąca, w którym upływa 90. dzień od dnia upływu terminu płatności, jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji.

Czy SLIM VAT 2 usunął niespójności
polskiego VAT z prawem unijnym?

Ulga na złe długi w JPK_VAT u wierzyciela i dłużnika – jak wykazać

Wierzyciel ujmuje fakturę dokumentu w ewidencji VAT oznaczając ją „1” w polu KorektaPodstawyOpodt, by następnie w odpowiednich ze względu na wysokość stawki polach z przedziału K_15 do K_20, na podstawie takiej faktury zaprezentować kwoty zmniejszenia (czyli odpowiednie wartości ze znakiem minus).

Takie wartości ujemnie wpłyną następnie na łączne kwoty sprzedaży prezentowane w polach P_15 do P_20 deklaracji VAT.

W deklaracji musi zaprezentować w polu P_68 i P_69, również ze znakiem minus, zbiorczą wartość korekty podstawy opodatkowania i kwoty VAT.

Wg informacji prezentowanych przez resort finansów w portalu podatki.gov.pl przy stosowaniu ulgi na złe długi faktura nie jest oznaczana symbolami GTU ani literowymi.

Ulga na złe długi w JPK_VAT u wierzyciela i dłużnika – jak wykazać

Otrzymawszy zapłatę lub zbywszy wierzytelność wierzyciel, kolejny raz posługując się pierwotną fakturą, oznacza ją „1” w polu KorektaPodstawyOpodt, by następnie zaprezentować wynikające z niej kwoty, tym razem jako wartości dodatnie, w odpowiednich ze względu na stawkę VAT polach K_15 do K_20 ewidencji.

To oczywiście wpływa na wartości łączne prezentowane w polach P_15 do P_20 deklaracji VAT.

Inaczej niż to jest w przypadku korekty zmniejszającej, przywrócenie podstawy opodatkowania i kwoty VAT ze względu na otrzymaną zapłatę nie wiąże się z prezentacją w polach P_68 i P_69 deklaracji.

Ulga na złe długi w JPK_VAT u wierzyciela i dłużnika – jak wykazać

Dłużnik nie dokonuje żadnego oznaczenia „1” procedury, ale ujmuje kwotę zmniejszenia w polu K_46 ewidencji VAT. Jest to prezentacja wartości ujemnej.

Zaznaczyć należy, że podobnie jak wierzyciel, również dłużnik musi posłużyć się pierwotną fakturą, tj. dokumentem z którego odliczył uprzednio VAT. Dzięki temu organ ma możliwość porównania rozliczenia wierzyciela i dłużnika (o ile wierzyciel zastosował ulgę).

Z kolei w polu P_46 deklaracji podatnik musi wykazać, również ze znakiem minus, sumę wszystkich wartości z pól K_46 ewidencji VAT, do której odnosi się deklaracja.

Ulga na złe długi w JPK_VAT u wierzyciela i dłużnika – jak wykazać

Po dokonaniu zapłaty dłużnik odzyskuje prawo do rozliczenia podatku naliczonego. W takiej sytuacji podatnik kolejny raz posługuje się fakturą, z której już wcześniej odliczył VAT, a następnie za pomocą której dokonał zmniejszenia.

Wartość podatku od odliczenia prezentowana jest w polu K_47 ewidencji, a następnie wszystkie kwoty wykazane w rejestrze zakupów w tym polu są sumowane i łącznie prezentowane w polu P_47 deklaracji.

Ulga na złe długi w JPK_VAT u wierzyciela i dłużnika – jak wykazać

WAŻNE!

Dokonując rozliczenia ulgi na złe długi zarówno wierzyciel, jak i dłużnik muszą posługiwać się poszczególnymi fakturami pierwotnymi.

Nie należy stosować zbiorczych dokumentów WEW do rozliczania ulgi na złe długi!

Ulga na złe długi w JPK_VAT u wierzyciela i dłużnika – jak wykazać

WAŻNE!

Od 2022 r. w JPK_V7 będzie prezentowana data upływu terminu płatności (zastosowanie ulgi) oraz data otrzymania zapłaty (po skorzystaniu z ulgi na złe długi).

Ulga na złe długi a COVID-19

WAŻNE!

Inaczej niż to jest w podatkach dochodowych, stan epidemii COVID-19 nie wpływa na stosowanie ulgi na złe długi w VAT!

Podsumowanie oraz odpowiedzi na pytania uczestników webinarium

INFORAKADEMIA

Zapraszamy do zadawania pytań

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

INFOR *lex*
KOMPLEKSOWA
BAZA WIEDZY

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA